



Fotografia Pere Palahi. Col·lecció Lluís Mairani

“Els banys eren decents. Hi havia les baluernes de fusta amb unes orelles que penetraven en l'aigua perquè la gent que es banyava no pogués ésser vista. Els senyors es banyaven d'un cantó i les senyores de l'altre. Els vestits de bany eren púdics; hi havia senyora que es banyava amb sac i faldilles. Les persones delicades prenien els banys de mar calents, que el senyor Estrabau, conegut per en Caixa, havia instal·lat al port Pelegrí. Els pobres no es banyaven mai; no hauria estat bé.

Tamariu no arribava ni a això. Era una platja remota, d'una adorable simplicitat, en la qual hi havia dos o tres salis. S'hi produïa una barreja d'olor de pi i d'anxova salada literalment exquisida.”

Josep Pla. *El meu poble* dins *El meu país*, OC VII, p. 612



Fotografia Arcadi Gili – Fons AMP

“Caella de Palafrugell suposo que vol dir que Caella era la platja o el port de Palafrugell. Tots hem aconseguit la presència d'un duaner a la vila, la presència del qual era justificada perquè a Caella es podien embarcar mercaderies. Moltes bales de taps degueren sortir, probablement de Caella, a l'època en què els tapers anaven a la fira de Belcaire de Provença. I qui no recorda la barca de càrrega del Ros de la barca? **Llavors Caella era un poble exclusivament de pescadors**, perquè encara el turisme es reduïa a les quatre cases que algunes velles famílies de Palafrugell tenien al Canadell. Llavors les voltes eren les voltes, i les tres tavernes –del Noi Menut, d'en Batlle i de la Noia Rita- eren importants. S'hi podia veure i menjar molt bé a preus molt arreglats. Probablement Caella, llavors, era molt més bonic que ara. Més endavant el conjunt, obra de mestres de cases, ha estat molt més sofisticat per arquitectes dels quals val més no parlar. El que queda encara a Caella és obra dels vells, graciosos mestres de cases. La població, per altra banda, s'ha modificat totalment. El nombre de pescadors és reduïdíssim; si en queda encara algun deu ésser perquè no gosen posar una perruqueria per a senyores o perquè no tenen prou veu per a cantar amb Pepet Gilet, en Tianet i en Blau. Això no és obstacle perquè Caella –que és un agregat de Palafrugell- sigui un dels pobles més bonics del nostre litoral –potser el més bonic vist del mar estant.”

Josep Pla. *El meu poble* dins *El meu país*, OC VII, p. 610



Caella, c. 1910 – Fotografia Baldomer Gili i Roig
Museu d'Art Jaume Morera de Lleida (Llegat Dolores Moros)

“Així, jo em vaig trobar, adolescent al Canadell, literalment saturat de “Rapsòdia” i de “Clar de lluna”. I ja no hi ha remei: aquesta és la música bona que flotarà tota la vida en la meua memòria d'aquells dies. És la música que em lligarà mentre visqui al Canadell –com m'hi lliga un determinat matis, molt ensucrat, de perfum de pòlvors d'arròs i de patxuli, el gust dels molls a la brasa amb oli i vinagre, les novel·les de Paul Bourget i la forma –a penes entrevista- de les *pantorilles* d'algunes vagues, borroses senyoretetes d'aquella època.”

Josep Pla. *El quadern gris*, OC I, p. 298 - 299

flors i violes

P A L A F R U G E L L

30 d'abril, 1 i 2 de maig de 2010

“AIGUA DE MAR”

Pati de la Fundació Josep Pla

fotografia i literatura

BIENNAL DE
FOTOGRAFIA
XAVIER MISERACHS

Josep Pla
fundació

flors i violes
PALAFRUGELL

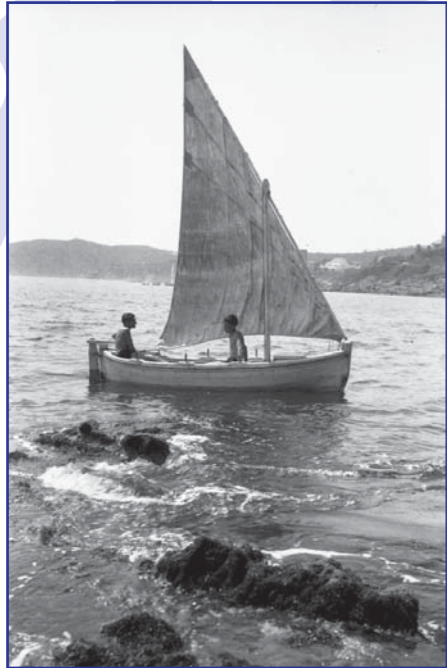
INSTITUT DE
PROMOCIÓ ECONÒMICA
DE PALAFRUGELL

ajuntament de
palafrugell

QUERCUS

MUSEU DE
COMPTES
DE PALAFRUGELL

L'Escola de Música
de Palafrugell



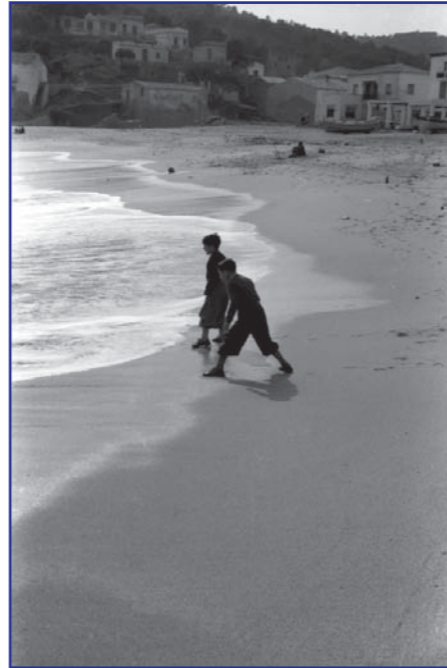
Fotografia Pere Palahi. Col·lecció Lluís Maïmi

“La mar. Aquestes ones verdes, blaves, blanques, que monòtonament veiem passar fan sobre l’esperit com un treball de llima, ens despersonalitzen, ens esporguen el relleu de la pròpia presència humana. Hom queda badant, fascinat, dominat. D’aquí pervé, potser, que l’única posició de l’home davant de la mar hagi estat de simple contemplació.

La mar innumerable, sempre canviant, esgota la nostra fantasia. I quan sentim aquest esgotament trobem la mar idèntica, llisa, monòtona, igual. A través del primer moment la mar ens domina i ens produeix plaer. A través del segon ens angunieja i ens dóna un malestar imprecís, vague.

Per a trencar aquest joc hauríem de trobar el mot just i comprensiu de la mar... però així que pensem tenir-lo ens fuig com si fos una ramiola de vent o el cargol voluptuós i fugaç d’una onada.”

Josep Pla. *El quadern gris*, OC I, p. 248-249



Fotografia Pere Palahi. Col·lecció Lluís Maïmi

“**Tamariu era, fa trenta anys, un paradís remot.** Vivien a la platja permanentment vint o trenta persones. Hi havia dues o tres tavernes. Els diumenges baixaven a la platja els caçadors i els aficionats a la pesca de Palafrugell. Aquests grups tenien una barraca llogada que s’anomenava la botiga. Els caçadors —que si convenia portaven amb ells una fura— mataben pel camí tres o quatre conills, uns ocells o una o dues perdius. Els pescadors havien anat per marisc o treien un peix. Aplegats els fruits de la terra i de la mar, el cuiner elaborava un arròs gros i un plat de complement. Després el cafè, amb la copa i el puro de ral. En aquestes barraques, al fons, solia haver-hi un retrat de Tolstoi, de Guimerà o de Tita Rufo cantant «La Favorita». La sobretaula s’allargava.... Sorgia la discussió política o social. Cap al tard, s’iniciava el retorn, amb els gossos escanyolits per davant i la fura —amb els seus ulls de foc— gratant el couro d’un sarró.”

Josep Pla. *Costa Brava* dins *Tres guies*, OC XXX, p. 160



Fotografia Arcadi Gili – Fons AMP

“A Aigua-xellida hi havia l’Hermós, i a Fornells en Rata; a sa Tuna, en Pere Pagell no parava d’un cap de dia a l’altre per fer gran la mainada; a Aigua-freda, el Miner, que era fi com el coral; a Sa Riera, Florià Pi pescava i caçava amb un aire de patriarca. A cada cala hi havia un amic amb casa parada, l’escopeta darrera la porta i un bot o una barca arran d’aigua. A dins de la solitud hivernal i llunyana de les cales de Begur, aquests homes delicats i ferotges feien una vida antiga, plena de calma..

L’Hermós, amb quatre cordelles, anava darrera del moixó i el calamar; Rata, amb les batudes, pescava la boga i el roger més gustós de l’aigua; Pagell, que es un pobre pescador, amb el palangre feia saltar el neret i el dèntol de plata; el miner matava el llobarro delicat, l’oblada, l’orada, els sards i les salpes. Florià ha tret més anxova i més sardina del golf que estrelles no hi ha en un cel de maig... Si feia mal temps a mar, sortien a matar un conill. Sabien els claps de rovellons; collien els primers espàrrecs; coneixien on creixia una herba tendra, on madurava el gotim de raïm, on penjava la figa de coll de dama. **Endevinaven el temps, miraven el cel, espiaven la mar, sentien el vent al clatell,** venien un peix, polsaven una vela, seguien un núvol, ensumaven un rastre, feien pronòstics prudents i enraonats. Tenien el paladar fi i tot ho volien fresc. Cuinaven com els àngels i feien uns sofregits delicats. Tenien enginy a la mà, els sentits desperts, sentien créixer l’herba, dormien amb un ull obert... No hi ha altra cultura que aquesta, en aquest món. La resta és dolor, neguit i cendra.

Probablement, a la nostra comarca aquests homes són els representatius. No hi ha ningú, entre nosaltres, que algun dia no hagi somniat per la vida de pura llibertat, de ferotge independència, que aquests homes fan [...]”

Josep Pla. *El meu país*, OC VII, p.686-687



Fotografia Arcadi Gili – Fons AMP

“**L’estiueig era arcaic, però durava poc.** Començava passat Santa Margarida, festa major de Palafrugell i s’acabava passat Santa Rosa, indefectiblement. Els estiuejants eren aficionats a la pesca; tenien mariner i bot i armellades, palangres i volantins. Anaven a llevar quan sortia el sol es passaven la tarda jugant al tresillo. Les senyores anaven a rosari a l’hora baixa, quan la campana tocava a l’avemaria. A Llafranc es parava la fresca sota les ombreres de pi; a Calella sota les acàcies dels jardinetes. El carro d’en Maleca, des de Llafranc, el d’en Batlle, des de Calella, portaven els cabassos de les provisions i per un ral els viatgers. Era una cosa casolana, familiar d’un arcaisme deliciós.”

Josep Pla. *El meu poble* dins *El meu país*, OC VII, p. 612